

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

مسوول «کانون ندای همبستگی» شهرستان خوانسار در استان اصفهان به دادگاه احضار شد.
دوشنبه 18 خرداد 1383- 7 ژوئن 2004

محمدعلی دادخواه، وکیل مدافع مسوول «کانون ندای همبستگی» در خوانسار با اعلام این خبر، به خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) گفت: موکلم با شکایت نماینده‌ی شورای نگهبان در این شهرستان و به اتهام توهین و نشر اکاذیب، به دادگاه عمومی خوانسار احضار شده است. وی افزود: این شکایت به علت صدور بیانیه‌ای از سوی این کانون راجع به شورای نگهبان قانون اساسی مطرح شده است.

سردبیر روزنامه‌ی «توسعه» امروز در دادرسی جرایم کارکنان دولت و رسانه‌ها حاضر شد. به گزارش خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) سجادی که در غیاب قلی شیخی، مدیرمسوول این روزنامه صبح امروز در شعبه‌ی ۶ بازپرسی دادرسی کارکنان دولت و رسانه‌ها حضور یافته بود، به سوالات بازپرس حسینیان پاسخ داد. «نشر اکاذیب» و «توهین» از جمله اتهامات قلی شیخی است که به دنبال شکایت انصار حزب‌الله، علیه وی مطرح شده است.

جلسه‌ی بازپرسی مدیرمسوول «توسعه» به دلیل حضور نداشتن وی به هفته‌ی آینده موکول شد. همچنین خبرنگار حقوقی ایسنا اطلاع یافت که قرار است مصطفی ناصحی، مدیرمسوول، صاحب امتیاز و سردبیر نشریه‌ی توقیف‌شده «طبرستان» صبح فردا (سه‌شنبه ۸۲/۳/۱۹) برای تفهیم اتهام در خصوص چاپ مقاله‌ای تحت عنوان «نقش بز در تخریب مزارع» در شعبه‌ی ۲ بازپرسی دادرسی جرایم کارکنان دولت و رسانه‌ها نزد بازپرس قدمی حضور یابد.

بنا به این گزارش پرونده‌ی احمدپور، مدیرمسوول نشریه‌ی ورزشی «90» نیز به دنبال شکایت اکبر غمخوار، مدیرعامل سابق باشگاه پرسپولیس، به اتهام نشر اکاذیب، توهین و اهانت، در دستور کار یکی از شعب بازپرسی این دادرسی قرار گرفته است.

عباس کاکاوند امروز پس از حضور در بازپرسی دادرسی جرایم کارکنان دولت، بازداشت شد. به گزارش خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) عباس کاکاوند صبح امروز در شعبه‌ی 6 بازپرسی دادرسی ویژه جرایم کارکنان دولت و رسانه‌ها حاضر و نسبت به اتهام نشر اکاذیب، تفهیم شد.

کاکاوند به دلیل انتشار مقاله‌ای در یکی از سایت‌های اینترنتی متهم به نشر اکاذیب شده بود و پس از تفهیم اتهام در جلسه‌ی امروز بازپرسی، به دلیل عجز در پرداخت وثیقه‌ی 10 میلیون تومانی، بازداشت و راهی اوین شد.

کاکاوند پیش از این عنوان کرده بود که شاکي وی در این پرونده، کمیته‌ی امداد است.

سخنگوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر: رهبر جمهوری اسلامی مسئول نهایی اختناق در ایران است
دوشنبه 18 خرداد 1383- 7 ژوئن 2004

فربیا مودت (رادیوفرادا): در گزارش امروز سازمان نظارت بر حقوق بشر، ضمن اشاره به اسناد و مدارک موجود، آمده است که جمهوری اسلامی اقدامات سرکوبگرانه خود را علیه منتقدین رژیم شدت بخشیده و منظم حقوق زندانیان سیاسی را پامال کرده است. در میان این اقدامات از دستگیری‌های خودسرانه، بازداشت‌های بدون محاکمه، شکنجه برای دریافت اطلاعات، حبس‌های انفرادی طولانی مدت، و سوء رفتارهای جسمانی و روانی اشاره شده است. هر چند که هنوز مقامات ایران واکنشی در این مورد نشان نداده‌اند، اما منع اخیر اعمال شکنجه از طرف رئیس قوه قضاییه، به عنوان نوعی اعتراف به وجود شکنجه در ایران تعبیر شده است.

سازمان نظارت بر حقوق بشر می‌گوید که گزارش این سازمان بر مبنای گفتگو با زندانیان سیاسی سابق، مخبرین جرایم و روزنامه نگاران، و فعالان دانشجویی تهیه شده است. در این گزارش موارد مستندی از ضرب و شتم، قرار دادن زندانیان در موقعیت جسمانی ناراحت کننده به مدت طولانی، و آویزان کردن آنها از بازو یا پا دیده می‌شود. سازمان نظارت بر حقوق بشر می‌افزاید که انگشت شماری از قضات ایران که تنها به آیت الله خامنه‌ای پاسخگو هستند، توانسته‌اند که صدای مخالف را در جمهوری اسلامی خفه کنند، اما به گفته ژان پل مارتوز، سخنگوی سازمان نظارت بر حقوق بشر، این شخص آیت الله خامنه‌ای است که مسئولیت نهایی اختناق در جمهوری اسلامی را بر عهده دارد.

ژان پل مارتوز (سخنگوی سازمان دیده بان حقوق بشر): آنچه که ما در گزارش خود گفتیم، تنها مربوط به حکم های بسیار شدید قضاوت نیست. مساله این است که مسئولان بالای جمهوری اسلامی واقعا پیکاری برنامه ریزی شده و با حساب بر ضد مخالفان خود دارند. و ما واقعا فکر می کنیم که مسئولان مذهبی و رهبر، از دو سال پیش تا کنون، مستقیما مسئول این پیکار بوده اند، تا مخالفان را سرکوب کنند و جنبش اصلاح گرایانه ای را که در آن زمان پدیدار شده بود در هم بشکنند.

ف.م.: گزارش این سازمان سعید مرتضوی، دادستان تهران و قاضی دادگاه مطبوعات را عامل تعطیل بسیاری از مطبوعات اصلاح طلب در ایران عنوان می کند، و می گوید که مرتضوی در شماری از، به گفته این سازمان، بازجویی های خشونت آمیز دخالت داشته، و ظاهرا دستور شکنجه زندانیان را صادر کرده است. در این گزارش به تعداد کثیر زندان های انفرادی اشاره شده، که عمدتا با مساحت دو متر مربع، 24 ساعت با نور شدید روشن هستند تا اراده زندانیان سیاسی را در هم کوبیده، از آنها به زور اعتراف گرفته شود. این گونه زندانیان که اکنون رها شده اند، به سازمان دیده بان حقوق بشر گفته اند که حبس انفرادی بدترین نوع شکنجه جسمی و لفظی بوده است که تا کنون تجربه کرده اند. سازمان می گوید که در حالی که در طول دو سال گذشته، انتقاد از دولت در کوچه و خیابان های ایران افزایش یافته است، اما روزنامه ها، سایت ها و اعتراض های قانونی خاموش شدند. سازمان دیده بان حقوق بشر ضمن تقاضا از نماینده ویژه سازمان ملل برای دیدار از ایران، می گوید: سه سال گفتگو میان اتحادیه اروپا و ایران در مورد حقوق بشر، هیچگونه دستاوردی نداشته است.

ژان پل مارتوز: ما معتقدیم که اتحادیه اروپا باید واقعا شاخص های روشنی بگذارد. باید خواستار آزادی زندانیان سیاسی شود. بازگشایی رسانه های گروهی دارای اندیشه های اصلاح گرایانه را بخواهد و به روشنی باید درخواست کند که به شکنجه پایان داده شود. و همه اینها را به صورت شرط و شاخص در میان بگذارد. یعنی اگر حکومت ایران به این شروط تن در نداد، مطمئنا گفتگو با ایران بر سر حقوق بشر باید متوقف شود. اگر اتحادیه اروپا چنین کاری نکند، تمام قضیه فریبکاری و تقلبی بیش نخواهد بود و به محافظه کاران در ایران یاری خواهد داد تا وانمود کنند همه چیز به خوبی و خوشی می گذرد. ف.م.: سازمان دیده بان حقوق بشر می گوید: با شکست اصلاح گرایان در انتخابات اخیر مجلس، آینده چندان روشن نمی نماید. ژان پل مارتوز، سخنگوی سازمان می افزاید: امید چندان نمی رود که مدافعین حقوق بشر در ایران بتوانند اوضاع را بهبود بخشند.

ژان پل مارتوز: ظرفیت دولت، قوه قضاییه، و نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی، در سرکوبی و ایذا چنان بالا است که اکنون واقعا دشوار است که بتوان کاری انجام داد که به چشم بخورد. ولی ما واقعا معتقد هستیم که در ایران آن چنان جریانی قوی به سود اصلاحاتی که به مردمسالاری و احترام به حقوق بشر بیانجامد، وجود دارد، و از همین رو است که ما از خارج باید به این جریان یاری برسانیم.

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

اجلاس گروه 8 فردا برگزار می شود دستور کار اجلاس سران 8 کشور صنعتی در «سی آیلند»
دوشنبه 18 خرداد 1383- 7 ژوئن 2004

گروه بین المللی اعتماد: سران هشت کشور صنعتی جهان فردا (سه شنبه) در شهر «سی آیلند» ایالت جورجیای آمریکا گردهم می آیند تا در مورد مهمترین مسائل مبتلابه جهان با یکدیگر دیدار و گفت و گو کنند.

بحران در عراق، وضع بازار جهانی نفت، پروژه های اصلاحاتی در خاورمیانه و دستاوردهای مبارزه با تروریسم بین المللی چهار محور اصلی گفت و گوهای سران کشورهای آمریکا، روسیه، ژاپن، انگلیس، فرانسه، ایتالیا، آلمان و کانادا در این اجلاس است. «گنادی چوفرین» معاون مدیر مرکز اقتصاد جهانی و روابط بین المللی آکادمی علوم روسیه در این رابطه معتقد است که قطعنامه پیشنهادی انگلیس و آمریکا درباره عراق، کشورهای روسیه، فرانسه و آلمان را متقاعد نکرده است. به گفته چوفرین در قطعنامه پیشنهادی این دو کشور در مورد عراق، سازمان ملل نقش پوششی را ایفا می کند که لندن و واشنگتن در وراي آن هر آنچه که نیاز باشد انجام خواهند داد.

موضوع انجام اصلاحات در خاورمیانه در قالب طرح پیشنهادی آمریکا موسوم به خاورمیانه بزرگ قرار است بطور جدی در اجلاس «گروه 8» مورد بررسی قرار گیرد. اما مشکل افزایش بهای نفت نیز از جمله مسائل مهمی است که می تواند سایه خود را بر نشستهای دو و چند جانبه اجلاس هشت کشور صنعتی جهان تحمیل کند. بویژه اینکه این افزایش بر رشد اقتصاد جهانی، تولیدکنندگان و مصرف کنندگان این ماده سوختی تاثیر فراوانی دارد. در میان میهمانان اجلاس سی آیلند، روسیه اگرچه از ذخایر نفتی فراوانی برخوردار است، اما همزمان از افزایش قیمت های جهانی نفت متضرر می شود. افزایش قیمت نفت برای روسیه منجر به افزایش قیمت وارداتش از خارج خواهد شد.

برخی ناظران احتمال داده اند که موضوع سازمان تجارت جهانی نیز در جریان برگزاری اجلاس میان سران کشورهای شرکت کننده به بحث گذاشته شود، بویژه در چارچوب نتایج منفی بی که تصمیمات اخیر این سازمان بر کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصادی نوا از جمله روسیه گذاشته است.

ممنوعیت فعالیت احزاب و جمعیت‌ها در سوریه

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

خبرگزاری فارس: يك فعال حقوق بشر در سوریه از ممنوعیت فعالیت احزاب سیاسی و جمعیت‌ها در این کشور خبر داد.
به گزارش خبرگزاری فرانسه از دمشق، انور البنی يك حقوقدان سوری و فعال در زمینه حقوق بشر روز دوشنبه اعلام کرد، حزب حاکم بعث در سوریه فعالیت کلیه احزاب و جمعیت‌هایی را که دارای شناسنامه قانونی نیستند، ممنوع اعلام کرد.
وي در ادامه افزود، تصمیم فرماندهی مرکزی حزب بعث سوریه برای ممنوعیت فعالیت حزبی یا سیاسی یا فرهنگی به معنای تحت تعقیب قرار دادن اکثر مخالفان است و این مساله به احزاب کرد اختصاص ندارد.

برخی از رویدادهای مهم ایران

پیشرفت علمی ایران در زمینه پیش‌بینی زلزله در فاز صفر است

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

خبرگزاری فارس: جواهریان گفت: ایران در زمینه پیش‌بینی زلزله در فاز صفر است و باید در سال‌های متمادی روی این پیش‌نشانگرها تحقیق و مشاهده شود.
به گزارش خبرگزاری فارس، رئیس موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران به شبکه خبر سیما گفت: اصلاح پیش‌بینی زلزله درباره زلزله‌های قریب‌الوقوع استفاده نمی‌شود و فقط برای زلزله‌های دراز مدت کاربرد دارد.
وي با رد امکان پیش‌بینی ساعت و روز وقوع زلزله گفت: زلزله دارای علایم و نشانه‌هایی است اما ساز و کار آنها بسیار پیچیده است و نتیجه این علایم همیشه ثابت نیست.
جواهریان گفت: هنوز دانش بشر و هیچ مرجع و مرکز علمی به این مرحله نرسیده و هیچ گاه هم نخواهد رسید که زمان، مکان و بزرگی زلزله را پیش از وقوع اعلام کند.
وي توضیح داد: مطالعه درباره احتمال وقوع زلزله پیش از 40 سال قدمت دارد اما تا چند سال پیش فقط بر مشاهدات زمینی متمرکز بود، ولی در دهه اخیر تیم‌های تحقیقاتی از ماهواره‌ها، لرزه‌نگارها و مشاهدات زمینی استفاده می‌کنند.
وي از آگاهی‌های مردم نسبت به شایعات پیش‌بینی زلزله ابراز خرسندی کرد و گفت: پیش‌نشانگرهایی که از وقوع يك زلزله خبر می‌دهند نظیر تغییرات میدان مغناطیسی، گاز چاه‌ها، تغییر پدیده‌های جوی، ابرناکی، نور، صدا، تغییر رفتار حیوانات و ... باید در سال‌های متمادی اندازه‌گیری شوند، مشاهدات زمینی و ماهواره‌ای صورت بگیرد.
وي تصریح کرد: حتی با مشاهده پیش‌نشانگر هم مراکز علمی و تحقیقاتی نمی‌توانند وقوع زلزله را پیش‌بینی کنند و آبروی خود را به خطر بیندازند. جواهریان درباره پیشرفت‌های علمی ایران در زمینه پیش‌بینی زلزله گفت: دانش بشری به مرحله‌ای نرسیده است که زمان، مکان و بزرگی زلزله را پیش از وقوع اعلام کند.
رئیس مرکز ژئوفیزیک دانشگاه تهران گفت: رهیافتهای علمی در ده سال اخیر نشان می‌دهد که ماهواره‌ها می‌توانند پیش‌نشانگرهای وقوع زلزله را نشان دهند ولی این علایم باید طی سال‌های مختلف در آن نقطه مشخص مشاهده و اندازه‌گیری شوند.
جواهریان ادعای ناسا درباره وقوع زلزله در تهران را غیرعلمی دانست و گفت: اگر این امکان وجود داشت که زلزله را بدون مشاهدات زمینی، فقط از طریق دریافت‌های ماهواره‌ای پیش‌بینی کرد، چرا ناسا و برخی موسسات تحقیقاتی فقط زلزله تهران را پیش‌بینی کرده‌اند، در حالی که هر هفته در يك نقطه از دنیا يك زلزله بالاتر از 6 ریشتر به وقوع می‌پیوندد.
وي با تأکید بر لزوم مشاهدات زمینی برای تکمیل مشاهدات ماهواره‌ای گفت: این اخبار شایعه‌ای بیش نیست و ملت نباید به آن توجه کنند.
جواهریان درباره ادعای یکی از اساتید دانشگاه صنعتی شریف درباره ساعت وقوع زلزله گفت: يك رهیافت علمی برای ورود به جامعه باید مراحل مختلفی را طی کند. نتیجه يك تحقیق علمی باید به مراکز علمی ارایه و منتشر شود، سپس به صورت نظریه در آید و پس از تأیید مراجع ذیصلاح در جامعه منتشر شود.
وي افزود: حتی اگر قرار است اطلاع‌رسانی سریع صورت بگیرد باید از طریق مراجع ذیصلاح اعلام شود.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

هموار شدن راه صدور قطعنامه ای تازه در قبال عراق

رادیو آلمان - دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

ایالات متحده و دولت موقت عراق، شب گذشته، با ارائه توضیحات کتبی در مورد همکاریهای نظامی خود، راه را برای صدور قطعنامه ای تازه در قبال عراق، هموار کرده اند. این توضیحات در قالب نامه هائی از سوی ایاد علاوی، نخست وزیر عراق و کالین پاول وزیر خارجه ایالات متحده، در اختیار شورای امنیت سازمان ملل قرار داده شده است.

دولتهای آمریکا، بریتانیا و عراق خواستار آن شده اند که شورای امنیت پیش از آغاز رسمی نشست هشت کشور صنعتی جهان در Sea Island، که فردا شب خواهد بود، در مورد قطعنامه عراق، رای گیری کند.

سر جونز پری نماینده بریتانیا در سازمان ملل اظهار داشت که متن تجدیدنظر شده قطعنامه امروز جهت بحث و مشورت به شورای امنیت ارائه خواهد شد. در این متن قرار است که مطالبات اصلاحی عراقیها و همچنین فرانسه، روسیه، چین و آلمان مد نظر قرار گیرد.

يك ديپلمات غربی در مورد قطعنامه تازه ای در قبال عراق میگوید، باید امید داشت. البته منظور وی کسب اکثریت آرا در شورای امنیت سازمان ملل نیست، بلکه اینکه صدور قطعنامه بر روند اوضاع در عراق تاثیر بگذارد.

سومین پیشنویس آمریکا برای صدور قطعنامه عراق به انضمام دو نامه از ایاد علاوی، نخست وزیر عراق و کالین پاول، وزیر خارجه آمریکا، قرار است که رهگشا باشند. به گفته جان نگرپونته نماینده ایالات متحده در سازمان ملل، در این دو نامه به مسئله حضور نیروهای بین المللی در عراق تحت رهبری آمریکا پرداخته شده و در آنها، به دو نکته توجه شده است: یکی احترام به حاکمیت عراق و دیگری همکاری مشترک.

این همکاری و شراکت میان بغداد و واشنگتن، هماهنگی و مشاوره نزدیک بین رهبری نظامی آمریکا و نهادهای مدنی در سطوح ملی، منطقه ای و محلی را دربرمیگیرد. در مورد اجرای عملیات حساس نیز باید بین کابینه امنیتی عراق به رهبری نخست وزیر این کشور و میان فرماندهی ارتش آمریکا، اتفاق نظر حاصل شود. البته نه در نامه ارسالی از عراق و نه در نامه وزیر خارجه آمریکا این مورد در نظر گرفته شده است که دولت حاکم و مستقل عراق، به انجام عملیاتی تهاجمی، جواب منفی دهد.

و دقیقا این نکته ای است که Jan-Marc de La Sablière، نماینده فرانسه در سازمان خواهان اصلاح آن است. به عقیده وی، دولت عراق باید از حقی واقعی برای اظهار نظر در مورد عملیات حساس برخوردار شود.

در نامه سه صفحه ای کالین پاول، وزیر خارجه آمریکا همچنین آمده است که نیروهای نظامی آمریکا، این اجازه را دارند که بدلائل امنیتی شهروندان عراقی را به اسارت بگیرد. در پیوست قطعنامه عراق، وظیفه حفظ جان و امنیت کارکنان سازمان ملل در عراق به بریگادی متشکل از نیروهای نظامی بین المللی محول شده است.

طبق توافق بدست آمده، دولت موقت عراق، این اجازه را دارد که خواستار خروج نیروهای اشغالگر شود، البته تصمیمگیری نهائی در این مورد برعهده شورای امنیت سازمان ملل خواهد بود که در آن، دو قوای اشغالگر و برخوردار از حق وتو، یعنی آمریکا و بریتانیا حضور دارند.

همچنین قرار است که نیروهای نظامی تا آغاز سال ۲۰۰۶، یعنی حدود يك سال و نیم دیگر در عراق مستقر بمانند، مشروط بر آنکه تا آن زمان فرایند ایجاد ساختار سیاسی و حکومتی کشور، به اتمام رسیده باشد.

در نامه ای که خبرگزاری آسوشیتدپرس آن را منتشر کرد، عراق و آمریکا قول داده اند در عملیات های نظامی و برای کمک به تامین امنیت عراق پس از انتقال قدرت در 30 ژوئن، با یکدیگر همکاری کنند.

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس، ایاد علاوی، نخست وزیر عراق و کالین پاول وزیر امور خارجه ای آمریکا، نامه های جداگانه ای را به شورای امنیت ارسال کرده اند که در آن روابط عراقیها با نیروهای چندملیتی حاضر در این کشور پس از 30 ژوئن، به صورت گسترده ذکر شده است. نامه ها به عنوان ضمیمه ای پیش نویس قطعنامه ای پیشنهادی آمریکا و انگلیس درباره ی عراق خواهد بود که در حال حاضر اعضای شورای امنیت سازمان ملل سرگرم بررسی آن هستند.

در این قطعنامه، قرار است انتقال حاکمیت به عراقیها تصویب شود و به نیروهای چندملیتی اختیار داده شود که برای تامین امنیت، در عراق باقی بمانند.

علاوی و پاول، هر دو بر اهمیت نیروهای تحت رهبری آمریکا برای کمک به مبارزه با مخالفان عراقی، تاکید کرده اند.

جان نگرپونته، نماینده ای آمریکا در سازمان ملل گفت: چهارمین پیش نویس قطعنامه امروز (دوشنبه) آماده می شود و در اختیار شورای امنیت قرار می گیرد.

این برای چهارمین بار طی دو هفته ی گذشته است که پیش نویس قطعنامه مورد تجدیدنظر قرار می گیرد. شورای امنیت قرار است بعدازظهر امروز، در جلسه ای به گزارش اخضر ابراهیمی، نماینده ی دبیرکل سازمان ملل در عراق، گوش دهد.

نگروپونته در ادامه افزود: جلسات شورای امنیت درباره‌ی بحث بر سر قطعنامه‌ی پیشنهادی، ادامه خواهد یافت و احتمالاً فردا بعدازظهر یا عصر، به رای‌گیری گذاشته خواهد شد.

این در حالی است که فرانسه، آلمان، الجزایر و دیگر کشورهای عضو شورای امنیت، اعلام کردند خواهان انضمام يك بخش مهم به قطعنامه هستند و آن اشاره به رابطه‌ی دولت جدید عراق با نیروهای چندملیتی است که براساس آن عراقی‌ها می‌توانند در عملیات‌های تهاجمی حساس، حق وتو داشته باشند.

در حالی که اعضای شورای امنیت خواهان قایل شدن حق وتو برای عراقی‌ها هستند، ایاد علاوی چنین درخواستی نداشته است.

وی در نامه‌ی خود آورده است: نهادهای امنیتی جدید، نیروهای چندملیتی و دولت عراق را قادر خواهند ساخت تا درباره‌ی مسایل سیاسی و امنیتی اصلی از جمله انجام عملیات‌های حساس به توافق برسند.

علاوی در ادامه آورده است: از آنجاییکه این مسایل برای دولت‌های دارای حاکمیت از جمله عراق و آمریکا مهم است، نیاز است تا در چارچوب تفاهم دوجانبه، درباره‌ی شراکت استراتژیک‌شان تصمیم‌گیری کنند.

پاول نیز قول داده است که نیروهای چندملیتی با عراقی‌ها برای رسیدن به توافق بر سر مسایل سیاسی و امنیتی، در مسایل عمده همکاری خواهند کرد.

علاوی در ادامه‌ی نامه‌اش آورده است که وی ریاست کمیته‌ی امنیت ملی را که در سطح وزرا تشکیل می‌شود، برعهده خواهد داشت و آمریکا نیز در این کمیته حضور خواهد داشت.

امیر جونز پری، نماینده‌ی انگلیس در سازمان ملل نیز گفت: دولت انگلیس درک می‌کند که سیاست برخورد با حملات حساس، به کمیته‌ی وزیران نیاز دارد.

از سوی دیگر، فرانسه پیشنهاد داده است تا متمم جدیدی به قطعنامه افزوده شود و اختیار دولت عراق بر نیروهای عراقی ذکر شود و در قطعنامه قید شود که موافقت عراق برای انجام عملیات‌های حساس، نیاز است.

يك ديپلمات فرانسوي که خواست نامش فاش نشود، گفت: فرانسه در صورتی از قطعنامه حمایت خواهد کرد که متمم فوق در آن گنجانده شود.

نماینده‌ی الجزایر در سازمان ملل نیز گفت: محتوای نامه‌ها باید در خود قطعنامه و در بند جداگانه‌ای گنجانده شود.

به گفته‌ی دیپلمات‌ها، آلمان، چین و برزیل نیز طرفدار نظریه‌ی فرانسه هستند. علاوی در نامه‌ی خود از شورای امنیت خواسته است تا اکنون برای تصویب قطعنامه اقدام کند.

وی در این نامه آورده است: تا زمانی که ما قادر به تأمین امنیت زمینی، هوایی و دریایی خود نباشیم، خواهان حمایت شورای امنیت و جامعه‌ی بین‌المللی هستیم.

پاول نیز گفته است: قطعنامه، حاکمیت کامل را به عراق باز می‌گرداند؛ اما نیروهای بین‌المللی تا زمانی که دولت عراق احتیاج داشته باشد، در آنجا باقی خواهند ماند.

پاول بیان داشت: در قطعنامه آمده است که در پایان سال 2005 و نوشتن قانون اساسی و برگزاری انتخابات آزاد، نیروها از آنجا خارج خواهند شد.

يکي از رهبران سپاه بدر در بغداد ترور شد

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

سخنگوی مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق امروز اعلام کرد: یکی از رهبران سپاه بدر صبح امروز دوشنبه در بغداد به ضرب گلوله افراد ناشناس کشته شد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری فرانسه، محسن حکیم سخنگوی مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق با اعلام این مطلب افزود: سرلشکر شاهر فیصل الشاهر ساعت هشت صبح در یکی از خیابان‌های بغداد بدست افراد ناشناس کشته شد.

تحولات عراق

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

- انفجار یک انبار مهمات در مسجد جامع کوفه - کشته و زخمی شدن دو آمریکایی در نزدیکی بغداد - کشته شدن یکی از مسئولان شهر کرکوک - خنثی شدن یک بمب ده کیلویی در اسکندریه - ترور یک عضو هیئت علمای مسلمین عراق

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری فرانسه، در حوالی ظهر امروز ساعت 11:30 یک انبار مهمات متعلق به شبه نظامیان طرفدار مقتدی صدر مسجد جامع کوفه که محل سخنرانی‌های هفتگی مقتدی صدر است را به لرزه در آورد که به گزارش شاهدان عینی تعداد زیادی آمبولانس مجروحان این انفجار را به بیمارستانها منتقل کردند.

- ارتش آمریکا امروز دوشنبه اعلام کرد در حمله به اردوگاه نیروهای آمریکایی در نزدیکی بغداد یک نظامی آمریکایی کشته و یک تن دیگر مجروح شد. به گفته سخنگوی ارتش آمریکا، این دو نظامی از نیروهای لشکر 13 پیاده نظام آمریکا بودند.

گفتنی است از زمان حمله آمریکا به عراق شمار تلفات نیروهای آمریکایی به بیش از 604 تن رسیده است.

- تورهان یوسف فرمانده پلیس شهر کرکوک به خبرنگار آری فرانسه گفت: افراد نقابدار ناشناس امروز "شامل محی الدین" 45 ساله از مسئولان شهر کرکوک و یکی از شخصیت‌های برجسته حزب بعث در کوی الحسین را هدف هشت گلوله قرار دادند و وی را کشتند. سرحد قادر سرهنگ پلیس عراق نیز اعلام کرد که صبح امروز اجساد دو برادر عرب به نام ستار صالح 25 ساله و باسل صالح 28 ساله در کوی العروبه در شرق کرکوک کشف شدند.

از سوی دیگر یک منبع امنیتی در شرق حله نیز اعلام کرد افراد مسلح ناشناس صبح امروز یک افسر پلیس عراق را به هنگام عزیمت به محل کارش مورد حمله قرار دادند و وی را کشتند و علاوه بر وی یک مهندس که برای یک شرکت برق در این شهر کار می کرد نیز در حمله ای جداگانه کشته شد.

- یک منبع پلیس در شهر اسکندریه در 50 کیلومتری جنوب بغداد اعلام کرد گروهی از افراد ناشناس بمبی ده کیلوگرمی از تی ان تی را در کنار منزل سید فرقد القزوینی کارگذاشتند که نیروهای پلیس عراق موفق شدند این بمب را خنثی کنند. این منبع همچنین از کشته شدن یک افسر پلیس و زخمی شدن راننده اش خبر داد.

- " شیخ خلیل مشهدانی" عضو هیئت علمای مسلمین اهل تسنن عراق روز شنبه هدف حمله افراد ناشناس در غرب بغداد قرار گرفت و ترور شد.

شیخ محمد بشار فیضی سخنگوی این حزب در یک کنفرانس مطبوعاتی گفت: " سلسله ترورها متوقف نشده است و همچنان ادامه دارد."

توافق دولت عراق با گروه‌های سیاسی برای انحلال شبه نظامیان

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

خبرگزاری فارس: ایاد علاوی نخست وزیر دولت موقت عراق از توافق برای انحلال گروه های شبه نظامی عراقی و ورود آنها به تشکیلات امنیتی عراق خبر داد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از بغداد، علاوی روز دوشنبه در بیانیه ای اعلام کرد: « خوشحال هستم که اعلام کنم مذاکرات سراسری درباره ادغام نیروهای شبه نظامی و نیروهای مسلح عراق که بیشتر خارج از کنترل دولت بود، پایان یافته است.»

این توافق بین دولت عراق و 9 حزب عمده سیاسی این کشور به عمل آمد . بیشتر این احزاب در دولت جدید عراق حضور دارند.

علاوی فهرست احزاب مزبور را به این شرح اعلام کرد: حزب دمکرات کردستان عراق (kdp)، اتحادیه میهنی کردستان عراق (puk)، حزب اسلامی عراق، مجلس اعلائی انقلاب اسلامی عراق و ارتش بدر وابسته به آن، پیمان ملی عراق (ina) به رهبر علاوی، کنگره ملی عراق (inc) به رهبری احمد چلبی، حزب ... عراق، حزب کمونیست عراق و حزب الدعوه.

بنابراین گزارش ارتش المهدی به رهبری مقتدا صدر در این فهرست قرار ندارد. گروه‌های شورشی سنی که علیه نیروهای آمریکایی نیز اعلام جنگ کرده اند در این لیست این گروه ها دیده نمی شوند. علاوی گفت 90 درصد این نیروها تا ژانویه 2005 منحل خواهند شد و یا به نیروهای مسلح، پلیس عراق و یا سرویس امنیتی عراق در مناطق کرد نشین می پیوندند و یا این که زندگی غیر نظامی خود را از سر خواهند گرفت.

نخست وزیر عراق : به زودی جیش المهدی منحل می شود

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

ایاد علاوی نخست وزیر عراق امروز از دستیابی به توافقاتی مبنی بر انحلال جیش المهدی وابسته به مقتدی صدر روحانی جوان عراقی خبر داد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از شبکه خبری العربیه، وی در ادامه افزود: در این توافق نامه مقرر شده است که با شروع سال 2005 بیشتر اعضای این گروه به نیروهای امنیتی عراق ملحق شوند و یا به زندگی عادی خود برگردند.

این منبع به جزئیات بیشتر درباره این خبر اشاره ای نکرد اما نخست وزیر عراق پیشتر از حاضر شدن قریب الوقوع مقتدی صدر روحانی جوان عراقی در دادگاه خبر داده بود.

علاوی گفته بود مقتدی صدر روحانی شیعه عراقی به زودی برای تفهیم اتهامات خود در خصوص دست داشتن در کشتن عبدالمجید الخوئی نوه آیت الله خوئی حاضر خواهد شد.

وی قبلاً گفته بود دستگیری صدر به زودی صورت خواهد گرفت.

یاد آوری می شود مقتدی صدر سال گذشته پس از فروپاشی حکومت دیکتاتور صدام رئیس جمهوری عراق اقدام به تشکیل ارتشی تحت عنوان "جیش المهدی" کرد.

برخی اقدامات ناپخته این نیروها موجب کشتادن حمله نیروهای اشغالگر آمریکایی به شهرهای مقدس عراق بویژه کربلا و نجف شد که در این حملات صدها نفر از شبه نظامیان صدر کشته و یا مجروح شدند و به مردم عادی نیز خساراتی وارد شد.

ارتش اشغالگر آمریکا برای سرکوب شبه نظامیان مقتدی صدر ظرف دو ماه گذشته مواضع آنها را در شهرهای کربلا و نجف و شهرک صدر مورد حمله قرار داده و شماری از مردم بیگناه عراق را نیز به خاک و خون کشیدند.

علاوی : خروج نیروهای چند ملیتی از عراق بعد از 30 ژوئن یک فاجعه است
دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

نخست وزیر عراق گفت: خروج نیروهای چند ملیتی از عراق پس از 30 ژوئن یعنی زمان انتقال حاکمیت به عراقیها یک فاجعه به شمار می رود. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از العربیه، اباد علاوی نخست وزیرعراق با اظهار این مطلب افزود: نیروهای اشغالگر آمریکایی بعد از انتقال قدرت به عراقیها در 30 ژوئن (10 تیرماه) جزء نیروهای چند ملیتی خواهند بود. وی با اشاره به عدم شایستگی کافی نیروهای عراقی برای بدست گرفتن امنیت این کشور ابراز عقیده کرد: عدم حضور نیروهای اشغالگر درعراق یک فاجعه خواهد بود بنابراین حضور نیروهای چند ملیتی ضروری به نظر می رسد. نخست وزیر عراق با اشاره به بروز اختلافات میان نیروهای چند ملیتی و نیروهای اشغالگرموجود درعراق گفت: با تغییر و تحولاتی که شورای امنیت انجام خواهد داد، نیروهای چند ملیتی درعراق برای ایجاد امنیت و صلح و ثبات باقی خواهند ماند. اباد علاوی در پایان درباره نحوه فعالیت و ماموریت نیروهای چند ملیتی درعراق گفت: این نیروها با هماهنگی حکومت موقت عراق فعالیت خواهند کرد و هیچ گونه فعالیتی به صورت یکجانبه نخواهند داشت .

شیعیان و آینده عراق- حکومت عرفی یا مذهبی

احمد چلبی : همه گروه های سیاسی عراق باید از نظرات مرجعیت دینی تبعیت کنند
دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

احمد چلبی رئیس کنگره ملی عراق با حمایت از اظهارات آیت الله علی سیستانی مرجع بزرگ شیعه عراق درباره حکومت جدید این کشور، آن را اساس و چارچوب فعالیت سیاسی در مرحله پیش از انتخابات اعلام کرده و خواستار حلقه زدن تمام نیروهای سیاسی عراق برگرد مرجعیت دینی شد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از پایگاه اینترنتی روزنامه القیس کویت، چلبی از بیانیه آیت الله سیستانی درباره تشکیل حکومت جدید و تعیین وظایف حکومت عراق تقدیر کرد. آیت الله سیستانی در بیانیه خود تاکید کرده بود دولت جدید باید از شورای امنیت بخواهد قطعنامه صریح اللحنی صادر کند که بر انتقال کامل حاکمیت به عراقی ها و حاکمیت آنها بر تمام مسائل سیاسی ، اقتصادی و امنیتی و برچیدن تمام آثار اشغالگری در همه زمینه تاکید کند. چلبی تاکید کرد: آماده سازی و تدارکات خوب برای انتخابات و اجرا و پایبندی به موعد مقرر آن وظیفه اصلی حکومت است و بدون آن مشکلات عراق حل نخواهد شد. وی نظرات آیت الله سیستانی را به عنوان چارچوب و استراتژی فعالیت سیاسی در عراق در مرحله آینده اعلام کرد و از همه نیروهای سیاسی عراق خواست ضمن حلقه زدن پیرامون مرجعیت دینی از نظرات سیاسی آیت الله سیستانی تبعیت کنند.

مداخله رژیم ایران در عراق

وزارت دفاع اوکراین ادعا کرد: دهها ایرانی مسلح در مرز عراق بازداشت شدند
دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

خبرگزاری فارسی: وزارت دفاع اوکراین اعلام کرد نیروهای اوکراینی مستقر در شرق عراق حدود 40 ایرانی مسلح را که ، به ادعای دولت کی یف ، سعی در ورود غیرقانونی به این کشور را داشتند با تفنگ، کلاشینکف، سلاحهای شکاری و مواد منفجره بازداشت کردند. به گزارش خبرگزاری فرانسه از کی یف وزارت دفاع اوکراین روز دوشنبه در بیانیه ای افزود: « این ایرانیها در قالب یک کاروان با سه خودرو و سه مینی بوس روز شنبه در مرز استان شیعه نشین «واسط» از ورود به عراق بازداشت شدند.» وزارت دفاع اوکراین در این بیانیه ادعا کرد این افراد قصد پیوستن به دسته های مهاجم عراقی برای مبارزه علیه نیروهای اشغالگر عراق را داشتند. این بیانیه می افزاید سلاح های مصادره شده به پایگاه اوکراینی و ایرانیهای بازداشت شده به پلیس مرزی عراق سپرده شده اند.

برای مشارکت ایران در ایجاد ثبات در عراق
الوطن: سه کشور اروپایی به توصیه بوش به ایران نامه ای نوشتند

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

خبرگزاری فارس: روزنامه سعودی "الوطن نوشت: آلمان، انگلیس و فرانسه به تازگی به توصیه رییس جمهوری آمریکا نامه‌ای به ایران نوشتند و از تهران خواستند برای ایجاد ثبات در عراق، با آنها مشارکت کند.

الوطن در شماره امروز خود ادعا کرد، این نامه در حالی ارسال شده است که سید محمد خاتمی رئیس جمهوری اسلامی ایران اظهار داشته است دولت بوش قرار دادی را که ممکن بود درباره همکاری در عرصه عراق بین واشنگتن و تهران بسته شود، از بین برد.

الوطن به نقل از منابع دیپلماتیک نوشت: فرانسه، انگلیس و آلمان که ماموریت برقراری تماس با ایران را بر عهده دارند به تازگی با توصیه جرج بوش رئیس جمهوری آمریکا نامه‌ای مشترک به ایران فرستاده و در آن به اطلاع مقامات ایران رسانده اند که این سه کشور مایلند یک گروه متشکل از ایران، اروپا و دیگر کشورهای بزرگ را تشکیل دهند تا با همکاری یکدیگر علاوه بر استقرار صلح و ثبات در عراق، مقدمات لازم را برای برگزاری انتخابات سراسری سال 2005 در این کشور فراهم کنند.

به گفته این منابع، کشورهای اروپایی براین باورند که در پیش گرفتن موضع مثبت از سوی ایران نسبت به عراق، علاوه بر کمک به استقرار امنیت و ثبات در این کشور و منطقه باعث بهبود روابط اروپا و ایران نیز می شود.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

سه گزینه غرب برای برخورد با پرونده هسته‌یی ایران

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

گروه سیاسی اعتماد، اسماعیل عبداللهی: کارشناسان سیاسی و هسته‌یی معتقدند که پرونده هسته‌یی ایران در نهایت به سه گزینه ختم خواهد شد و در واقع، آمریکا و اروپا سه راه را پیش روی دولت تهران قرار خواهند داد.

گزینه اول: به ایران امکان داده خواهد شد که در ازای همکاری کامل با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (NPT) و پایبندی به پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌یی (NPT)، بتواند به تولید سوخت هسته‌یی لازم برای نیروگاه‌های صلح‌آمیز خود دست یابد.

از نظر آمریکا و اروپا، این گزینه بسیار خطرناک است و می‌تواند ایران را به توانمندی تولید بمب سوق دهد. آنها معتقدند که اگر ایران به برنامه غنی‌سازی اورانیوم و برنامه آب سنگین (پلوتونیوم) ادامه دهد، می‌تواند در کمترین زمان ممکن به ساخت یا مونتاژ سلاح هسته‌یی مبادرت کند. از این گذشته، این گزینه امکان وارد کردن تکنولوژی هسته‌یی از خارج را برای دولت تهران فراهم می‌کند. اگر چه این گزینه غیرمنطقی و دور از ذهن ذکر شده است، لیکن برخی از

نویسندگان آمریکا از آن دفاع می‌کنند و اعتقاد دارند که این گزینه، ترس از ایران را در کشورهای عرب و غیرعرب منطقه از جمله عربستان سعودی، ترکیه و شیخ‌نشین‌های خلیج فارس حاکم کرده و سبب خواهد شد که آنها از ترس تهدید (ایران) به خود تهدید (آمریکا) روی بیاورند.

گزینه دوم: در این گزینه، ایران از توان تولید سوخت هسته‌یی محروم می‌شود، ولی در ازای همکاری کامل با آژانس اتمی و پیمان NPT می‌تواند پروژه بوشهر را ادامه دهد. این گزینه نیز با مشکلاتی مواجه است. از نظر غرب، ایران علاقه خود را به بوشهرهای دیگر (بوشهر 1، 2، 3 و...) نشان داده و می‌تواند سوخت این نیروگاه را به پلوتونیوم و در نهایت به بمب تبدیل کند. لیکن این امکان وجود دارد که روسیه و ایران برای بازگرداندن سوخت بوشهر به توافق برسند و بدین ترتیب، زمینه نگرانی آمریکا و اروپا از بین برود، اما به لحاظ تکنیکی، ایران می‌تواند به بمب اتمی دست یابد.

گزینه سوم: در این گزینه ایران به بوشهر یا سوخت هسته‌یی دسترسی ندارد و فقط از دولت تهران خواسته می‌شود که همکاری کند. این گزینه واقع‌گرایانه نیست و روس‌ها، اکثر کشورهای اروپایی و بسیاری از اعضای شورای حکام چنین آینده‌یی را برای پرونده هسته‌یی ایران ترسیم نمی‌کنند. آمریکا برای اینکه گزینه سوم را عملیاتی کند، بیش از دوره پیش‌رو ندارد یکی اینکه به توافق با دولت تهران برسد و در ازای برخی امتیازات خواهان توقف کامل کلیه فعالیت‌های هسته‌یی ایران شود و دیگر اینکه، از یک موضع تهاجمی‌تر مانند کاربرد زور علیه ایران استفاده کند که این مساله نیز به دلیل اوضاع پیچیده عراق و اولویت‌های دیگر دولت آمریکا امکان‌پذیر نیست.

چنین به نظر می‌رسد که در مقطع فعلی، گزینه دوم بیش از سایر گزینه‌ها برای آمریکا، اروپا و روس‌ها مطلوبیت دارد و به زعم آنها کمترین مزیت آن، تاخیر در برنامه‌های بلندپروازانه هسته‌یی در ایران است. لیکن مسائل داخلی ایران و نوع واکنش تهران به هر یک از این گزینه‌ها نیز مهم است. از نظر آمریکا و اروپا، دو مشکل عمده در ایران بر سر راه گزینه‌های فوق و بویژه گزینه دوم وجود دارد: یکی اینکه روند اصلاحات سیاسی در کشور بسیار کند شده و یک نوع دلسردی از اصلاح‌طلبان حاکم شده است و دیگر اینکه، روند فعالیت‌های هسته‌یی در کشور شتاب بیشتری گرفته و گزارش جدید البرادعی حاکی از آن بوده است. ایالات متحده آمریکا و اروپا، خواستار یک فرآیند معکوس در ایران هستند، یعنی اینکه،

اصلاحات سیاسی شتاب بیشتری به خود بگیرد و فعالیت‌های هسته‌یی ایران کاهش یافته و به بوشهر ختم شود. اینکه چنین چیزی در فضای حاکم و محافظه‌کار ایران چگونه به دست خواهد آمد، تنها به یک چانه‌زنی بزرگ نیاز دارد. آمریکا گام اول را برداشته است (با امتناع از ارجاع پرونده ایران به شورای

امنیت (و با تاکید مجدد اروپا بر ادامه همکاری با ایران) علی‌رغم کشفیات جدید در گزارش البرادعی) تقویت شده است.

روزنامه های تهران: 18 خرداد

بی بی سی - دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

روزنامه های دوشنبه تهران انتشار بیانیه شورای همکاری های خلیج فارس را که در آن ایران اشغالگر جزیره های سه گانه هرمز خوانده شده موضوع گزارش های و مصاحبه های خود قرار داده اند. بیشتر روزنامه های تهران از زبان کارشناسان نوشته اند که دولت باید سیاست جدی تری علیه همسایگان جنوبی خود در پیش بگیرد.

شرق در گزارش اصلی خود، به "حمله مسلحانه ناو امارات به لنج ایرانی" اشاره کرده و نوشته به نظر می رسد، امارات عربی متحده با جمعیتی حدود ۵/۱ میلیون نفر می کوشد به پشتوانه رشد سرسام آور اقتصادی، تجاری خود که آن را هم مدیون انزوای نسبی ایران در عرصه تجارت بین الملل است بر جمهوری اسلامی ایران فشارهای بیش تری وارد کند.

نویسنده **شرق** اظهار نظر کرده که اقدام نظامی اخیر امارات می تواند زنگ خطری باشد تا دولتمردان ایرانی با بازنگری در واکنش همواره نرم و انعطاف پذیر خود، توان بالقوه نظامی و تأثیر بسیار انبوه ایرانیان ثروتمند و بانفوذ مقیم امارات و تعاملات گسترده تجاری با این کشور را در حفاظت از منافع ملی ایرانیان و حفظ تمامیت ارضی ایران امروز به کار گیرند.

آفتاب یزد در عنوان اصلی خود از "حمایت بی سابقه اعراب از ادعاهای امارات علیه ایران" خبر داده و از زبان پرویز ورجاوند نوشته شرایط عراق و اوضاع داخلی ایران برای امارات فرصت مناسبی به وجود آورده که به ایران فشار وارد کند.

ابراهیم یزدی وزیر خارجه پیشین جمهوری اسلامی به **اعتماد** گفته است اگر ایران نتواند در سطح بین المللی دوستانی برای خود پیدا کند شرایط بین المللی با طرح عناوینی چون فعالیت اتمی ایران، پناه دادن به عناصر القاعده و ادعاهای واهی اماراتی‌ها علیه ایران خواهد بود.

کیهان از زبان یکی از نمایندگان مجلس هفتم نوشته با توجه به مفتوح بودن پرونده هسته ای ایران، وضعیت عراق و همچنین مسائل منطقه ای، امارات باید بداند که ند ایران در برابر زورگویی های آمریکا، شوروی سابق و اروپا کمر خم نکرد.

امامی‌راد، نماینده محافظه کار مجلس به **آفتاب یزد** گفته است آمریکا از طریق شیخ‌نشین‌های عرب قصد دارد تا ایران را درگیر مسائل اینچینی کند تا به اهداف خود در منطقه دست یابد. اما اگر ایران در مقابل آمریکا محکم بایستد اعراب حرات طرح چنین نظریاتی را نخواهند داشت.

جعفر گلپای، نماینده اصلاح طلب مجلس ششم به **اعتماد** گفته است قدرت رسیدن شیعیان در عراق و به نوعی بازنده شدن اهل تسنن، باعث واکنش شورای همکاری خلیج فارس علیه ایران شده است. **کیهان** در سرمقاله خود استعفای رییس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا را "اولین فیوزی که پدید"

خوانده و نوشته رویارویی بزرگ و خیره کننده ای در راه است.

محمد ایمانی نویسنده سرمقاله **کیهان** با تاکید بر این که ماشین جنگی آمریکا و سیستم جنگ افزاری آن با موتور و انرژی ای سرپاست که آن انرژی، هر روز، بیشتر از کنترل خارج می شود نوشته آمریکایی ها خود عامل کشیدن ضامن انفجار بزرگ شده اند، با دموکراسی ای که به خاورمیانه صادر کردند.

جمهوری اسلامی نیز در سرمقاله خود تغییر مدیران سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا را نشانه آن دانسته که محبوبیت رییس جمهور آمریکا به شدت کاهش یافته و امیدی به انتخاب دوباره وی به ریاست جمهوری نیست.

به نظر سرمقاله **جمهوری اسلامی** تصمیمات عجولانه در عراق هم نشان می دهد که برنامه های جورج بوش در عراق کاملاً شکست خورده است.

روزنامه های مختلف تهران مرگ رونالد ریگان را در صفحات اول خود منعکس کرده اند.

شرق در مقاله ای به قلم فرشاد محمودی نوشته با مرگ رییس جمهوری پیشین آمریکا راز پرونده ایران - کنترا هم به گور رفت و به فراموشخانه تاریخ سپرده شد.

در حالی که روزنامه ها همچنان به گزارش هائی درباره زلزله و قابل پیش بینی نبودن آن ادامه می دهند **کیهان** خبر داده که صبح امروز بار دیگر زلزله ای بلده و کلاردشت و منطقه مازنداران را لرزاند و مردم را وحشت زده کرده است.

به نوشته **کیهان** اداره هواشناسی با اشاره به توفان و رعد و برق های چند روز اخیر اعلام داشت که گرچه زلزله ده روز پیش با توفان همراه بود اما زلزله ربطی به توفان و رعد و برق ندارد و مردم نگران نباشند.

کیهان در مقاله ای نوشته در این روزها بسیاری از مردم خود را به آن چه که از آن فاصله گرفته بودند، نزدیک کرده اند. آن هایی که از گناهان بزرگ خود دست کشیده اند و کسانی که حالا نماز خود را سر وقت می خوانند، زیاد شده اند و کسانی که نماز خواندن را با یک نماز آیات شروع کردند کم نیستند. دادگاه متهم به قتل همسر ناصرمحمدخانی عضو سابق تیم ملی فوتبال عنوان چند روزنامه صبح تهران است. دادگاهی که به نوشته **شرق** با گفته های شهلا، متهم به قتل، داغ شده بود.

شهلا زن جوانی که خود را عاشق فوتبالیست سابق تیم ملی معرفی می کند و روزنامه ها از وی به عنوان زن صیغه ای ناصر محمدخانی نام می برند در بازجویی های اولیه خود به کشتن همسر قانونی معشوق خود اعتراف کرده بود.

ایران روزنامه خبرگزاری جمهوری اسلامی که مشروح دادگاه را در دو صفحه نقل کرده نوشته است که شهلا این بار در دادگاه کوشید ناصر محمدخانی را همدست خود معرفی کند. شهلا متهم به قتل در نامه ای که روز یکشنبه **وفايع اتفاقيه آن** را چاپ کرده بود، خود را با شخصیت "ملانی" در رمان بریاد رفته مقایسه کرده و از رییس دادگاه خواسته بود فیلم می خواهم زنده بمانم با بازی جادوانه سوزان هابوارد را تماشا کند. به نوشته **شرق** در پایان دادگاه دیروز ناصر محمدخانی ابراز داشت که به خاطر قتل همسر بی گناهِش از دادگاه تقاضای قصاص شهلا را دارد و در همان زمان بین شهلا و برادرش با خانواده مقتول درگیری صورت گرفت.

آژانس بین المللی انرژی اتمی و رژیم ایران

از فوریه سال 2002 میلادی - بهمن ماه 1380 - تاکنون بیش از 664 نفر روز بازرسی آژانس بین المللی انرژی اتمی به کشورمان سفر کرده اند.

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

یک مقام آگاه با اعلام این خبر به "مهر" گفت: این آمار در مقایسه با بازرسی های آژانس از دیگر کشورها، رقمی بی سابقه است. وی افزود: حجم سفر بازرسان به جمهوری اسلامی به حدی بالا بوده که حتی در برخی مقاطع بیش از 5 نفر از بازرسان همزمان در حال بازدید از سایت های هسته ای کشورمان بوده اند. آخرین گروه از بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی جمعه شب تهران را به مقصد وین ترک کردند. تا نشست آتی شورای حکام دیگر هیچ گروه دیگری از آژانس به ایران سفری نخواهد داشت.

گزارش خبرنگار "مهر" می افزاید: راکتور تحقیقاتی تهران (TRR)، موسسه تولید رادیوایزوتوپهای مولیبدن، ید و زینان (موسسه MIX)، آزمایشگاه های چند منظوره جابرین حیانت (THL)، موسسه نگهداری مدیریت پسمان (WHF)، شرکت کالای الکتریک، راکتور قدرت بوشهر (BNPP)، راکتور مینیاتوری چشمه نوترون (MNSR)، راکتور زیر بحرانی آب سبک (LWSCR)، راکتور آب سنگین با قدرت صفر (HWSPR)، آزمایشگاه تولید سوخت (FEL)، آزمایشگاه شیمی اورانیوم (UCL)، موسسه تبدیل اورانیوم (UCF)، راکتور گرافیتی زیر بحرانی (GSCR)، کارخانه تولید سوخت (FMP)، کارخانه آزمایشی غنی سازی سوخت (PFEP)، کارخانه غنی سازی سوخت (FEP)، انبار پسمانهای رادیواکتیو، کارخانه آزمایشی غنی سازی لیزری اورانیوم، راکتور تحقیقاتی ایران (IR-40)، موسسه سلول داغ برای تولید رادیوایزوتوپها، کارخانه تولید آب سنگین (HWPP) و نیز سایت انبار پسمان از جمله مراکز هسته ای جمهوری اسلامی ایران هستند که در تهران، بوشهر، اصفهان، نطنز، کرج، لشکرآباد، اراک و انارک مورد بازرسی آژانس قرار گرفته است.

آقازاده: 7000 مگاوات برق هسته ای تا سال 2020

دوشنبه 18 خرداد 1383 - 7 ژوئن 2004

خبرگزاری "مهر": معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی، سیاست هسته ای ایران را کاملاً صلح آمیز، شفاف و مستقل می داند. در ششمین و آخرین بخش از گزارش آشنایی با فعالیتهای سازمان انرژی اتمی ایران، مروی داریم بر اظهارات وی. به گزارش خبرگزاری "مهر"، مهندس رضا آقازاده، 16 اردیبهشت سال گذشته - ششم می سال 2003 - در نشست آژانس بین المللی انرژی اتمی، این اظهارات را مورد تأکید قرار داد.

وی با اشاره به اینکه ایران از اواسط دهه 1950 میلادی (1329 شمسی) با تأسیس مرکز اتمی دانشگاه تهران نخستین قدم جدی را برای حرکت در مسیر دانش هسته ای برداشت، بر عزم جدی ایران در طی مسیر پربیب و خم استفاده صلح آمیز از این تکنولوژی تأکید کرد.

رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی ایران در این سخنرانی دو ضرورت و نیازمندی ایران را در زمینه انرژی هسته ای، تولید برق و تأمین سوخت برای راه اندازی نیروگاه ها خواند و تصریح کرد: روند روبه رشد توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران نیازمند ایجاد یک استراتژی دراز مدت و تجدید نظر در روند استفاده بی رویه از منابع فسیلی کشور است.

وی متوسط رشد 6/3 درصدی عرضه انرژی در برابر رشد 8/52 درصدی تولید برق در 25 سال گذشته در ایران، همچنین متوسط رشد 8/8 درصدی مصرف نیروگاه ها در این دوره را شاهدی بر ضرورت چاره اندیشی برای نیاز ایران به منبعی جایگزین برای سوخت فسیلی برشمرد.

آقازاده در این راستا به محدودیت منابع فسیلی و نیاز کشور به بهره برداری از این منابع در صنایع تبدیلی و بخش صادرات اشاره کرد و گفت: در صورت ادامه روند مصرف حامل های انرژی به صورت فعلی، تا چند دهه آتی ایران به عنوان یکی از وارد کنندگان نفت خام و همچنین برخی فرآورده های مرتبط با آن تبدیل خواهد شد.

وی در این سخنرانی برنامه ایران برای دستیابی به 7000 مگاوات برق هسته ای را تا سال 2020 یادآور شد و تاکید کرد با تحقق این امر با احتساب ضریب تولید 60 درصد، به میزان سالانه 190 میلیون بشکه نفت خام در مصارف نیروگاهی کشور صرفه جویی خواهد شد که ارزش اقتصادی آن بیش از 5 میلیارد دلار در سال برآورد می شود.

رئیس سازمان انرژی اتمی همچنین سختگیری های بین المللی زیست محیطی آغاز شده برای محدود ساختن استفاده از سوخت های فسیلی را یاد آور شد و تصریح کرد: دستیابی ایران به میزان انرژی هسته ای برنامه ریزی شده در سال 2020، از تولید 157 هزار تن دی اکسید کربن، 1150 تن ذرات معلق در هوا، 130 تن گوگرد و 50 تن اکسید نیتروژن که آلودگی شدید هوا را در پی دارد جلوگیری خواهد کرد.

وی اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران با این اهداف علاوه بر نیروگاه در دست ساخت بوشهر، ساخت نیروگاه هسته ای برای 6000 مگاوات برق هسته ای را به عنوان برنامه اصلی توسعه نیروگاههای کشور تعیین کرده است و در این زمینه، تصمیم و عزم ایران مبنی بر ایجاد تنوع در نیروگاههای اتمی با توجه به توانمندی داخلی از نظر طراحی و احداث نیروگاههایی است که دانش آنها در ایران بوجود آمده است.

آقازاده افزود: ما مصممیم که علاوه بر نیروگاههایی از نوع LWR که در حال حاضر در بوشهر در حال ساخت است از انواع دیگر نیروگاههای اتمی از جمله HWR و بویژه از نوع CANDU استفاده کنیم که قابلیت تولید و ساخت آنها در داخل کشور فراهم تر است.

وی در خصوص اراده ایران برای راه اندازی نیروگاه های آب سنگین افزود: استفاده این نوع نیروگاه اتمی، این امکان را فراهم می سازد که از اورانیوم طبیعی که از منابع داخلی ایران استحصال خواهد شد در جهت تولید سوخت هسته ای و استفاده از آن در نیروگاههای مذکور استفاده شود.

رئیس سازمان انرژی اتمی خودکفایی در زمینه تولید سوخت هسته ای را دومین نیاز اصلی در برنامه توسعه هسته ای کشور خواند و پروژه های ایران در زمینه استحصال اورانیوم از منابع طبیعی در ساغند بزد، تبدیل آن به کیک زرد در اردکان و ادامه مسیر این فرآورده در کارخانه UCF اصفهان برای تبدیل به هگزافلورید، اورانیوم، اورانیوم فلزی و اکسید اورانیوم را تشریح کرد و افزود: آنچه در نطنز در حال اجرا شدن است تکمیل واحد غنی سازی اورانیوم برای تولید سوخت هسته ای نیروگاه هایی است که از اورانیوم با غنای کم حدودا 5 درصد U-235 استفاده می کنند و تمام پروژه های مذکور با اطلاع آژانس بین المللی انرژی اتمی و با نظارت آن اجرا می شود.

وی همچنین از تلاش ایران برای ساخت غلاف سوخت، کارخانه ZPP در اصفهان و تاسیساتی در اراک برای تولید آب سنگین مورد استفاده در نیروگاههای HWR خبر داد و افزود: در ماه ژوئن سال 2002 نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران نزد آژانس، فعال بودن ایران در زمینه های مختلف چرخه سوخت را به اطلاع مسوولان ذیربط در آژانس رسانده است.

فعالیت کارخانه غنی سازی نطنز نیز رسماً در سپتامبر 2002 به اطلاع آژانس رسید و به تازگی آقای البرادعی مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی و هیات همراه از این کارخانه و پروژه UCF بازدید کردند.

وی با تاکید بر حق طبیعی ایران در بهره گیری از تکنولوژی هسته ای برای مصارف انرژی و تکیه بر تولیدات داخلی در این زمینه، انکاء بر قراردادهای خارجی برای تامین منابع سوخت نیروگاه ها را ناکافی دانست و گفت: در حال حاضر روسیه تنها متعهد به تامین سوخت هسته ای نیروگاه اتمی بوشهر است و هیچ تعهدی نسبت به ارسال سوخت هسته ای به سایر نیروگاههایی که ایران مصمم به ساخت آنها است ندارد. ثانياً روسیه حتی در زمینه سوخت هسته ای نیروگاه اتمی بوشهر نیز متعهد به ارسال سوخت برای مدتی محدود و مشخصی است و به همین علت ما حتی در مورد نیروگاه اتمی بوشهر نیز پس از اتمام قرارداد با روس ها ملزم هستیم سوخت هسته ای را از دیگر منابع تامین کنیم.

وي در جمع اعضای آژانس بین المللی انرژی اتمی بر محدودیت های غیرضروری اعمال شده در زمینه تامین سوخت هسته ای مورد نیاز ایران تاکید کرد و یادآور شد بر اساس این محدودیت ها ایران نتوانسته است تا کنون حدود 100 تن اورانیوم غنی شده و 390 تن اورانیوم تهی شده متعلق به خود و انبار شده در شهر لینگن آلمان را جهت استفاده در نیروگاه بوشهر دریافت نماید و آنها اجازه ندادند که این مواد به کشور دیگری خارج از حریم اتحادیه اروپایی، مشخصاً روسیه انتقال داده شود.

وي شائبه پنهانی بودن پروژه های نطنز و اراک را سخنی کاملاً بیهوده و غیر منطقی دانست و تصریح کرد: اولاً تاسیسات اراک که در زمینه تولید آب سنگین است موضوع پادمان و مسوولیت های نظارتی آژانس نیست، ثانیاً با وجود تاسیسات عظیم و تعدد برج های بلند تقطیر در طرح اراک و همچنین وجود ماهواره ها، رفت و آمدها و ارتباطات جهانی، سخن از مخفی بودن فعالیت ها چندان نمی تواند مبنای منطقی و مستدل داشته باشد.

وي همچنین با اشاره به اینکه ایران براساس معاهده NPT و موافقتنامه های پادمان موظف بوده است 180 روز قبل از بردن UF6 به داخل سایت نطنز، آژانس را مطلع نماید گفت: ما در سپتامبر 2002 و قبل از هیاهوهای تبلیغاتی محافل و رسانه های غربی، رسماً آژانس را از وجود چنین تاسیساتی مطلع کردیم و از مدیرکل آژانس و تیم بازرسی آن دعوت کردیم تا از این کارخانه بازدید کنند.

آقازاده با اشاره به اینکه علاقمندی غربی ها، ایران را پیش از انقلاب اسلامی به میلیاردها دلار سرمایه گذاری در ساخت تاسیسات هسته ای از جمله مرکز تکنولوژی اصفهان برای ایجاد کارخانجات چرخه سوخت هسته ای توسط فرانسوی ها و انگلیسی ها و همچنین نیروگاه اتمی بوشهر و غیره وادار کرده بود و همچنین با اشاره به پیشنهاد انستیتو تحقیقاتی استانفورد در قبل از انقلاب اسلامی در زمینه تولید بیست هزار مگاوات برق هسته ای در یک دوره بیست ساله، مخالفت عملی غرب با پیشرفت هسته ای در ایران را اقدامی سوال برانگیز خواند و استقبال جمهوری اسلامی ایران را از هرگونه همکاری در زمینه علوم و تکنولوژی هسته ای خصوصاً ساخت نیروگاه اتمی و تولید سوخت هسته ای اعلام کرد.

متن کامل این سخنان بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

حضار محترم، خانمها و آقایان

بسیار خرسندم که در جمعی فرهیخته به نمایندگی از کشورم جمهوری اسلامی ایران به ایراد سخن می پردازم. کشوری که بدون شک از کهن ترین تمدنهای بشری بوده و هم اکنون نیز منادی گفتگوی تمدنها و دعوت کننده به صلح جهانی است. امروز دنیا بخصوص منطقه خاورمیانه در شرایط بسیار حساس و شکننده ای قرار گرفته و عقل گرایی و منطق جای خود را به قدرت نمایی و زورگویی داده است. بهر حال ما معتقدیم که نهایتاً حقیقت و عدالت حکمفرما خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران که از اواسط دهه 1950 میلادی با تاسیس مرکز اتمی دانشگاه تهران اولین قدم جدی را در این زمینه برداشت، توسعه هسته ای خود را براساس دیدگاه صلح جویانه با استفاده از این علوم و فنون پیشرفته قرار داد. توسعه هسته ای در کشورم با فراز و نشیبهایی مواجه بوده و لیکن دولت و ملت ما مصمم است که با توجه به تاثیر شگرف این تکنولوژی در مولفه های علمی، اقتصادی و اجتماعی و بطور کلی توسعه پایدار و علیرغم محدودیتهای تحمیلی، راه خود را در مسیر پربینج و خم استفاده صلح آمیز از این تکنولوژی باز نماید.

ابتدا اجازه می خواهم ضرورت ها و نیازمندیهای ایران را در توسعه هسته ای به استحضار شما نمایندگان محترم برسانم.

اولین ضرورت و نیازمندی ایران در توسعه هسته ای، تولید برق هسته ای می باشد. طی سه دهه گذشته با توجه به روند روبه رشد توسعه اجتماعی و اقتصادی در ایران، استراتژی بهره برداری از منابع فسیلی متأثر از دو عامل محدود کننده گشته است. از یک طرف ارتقاء سطح زندگی و برنامه های بهبود شاخص های اقتصادی نیازمند تامین روند تقاضای صعودی انرژی در کلیه بخشهای خانگی و

صنعتی داخلی می باشد و از طرفی، اقتصاد ملی وابسته به درآمدهای نفتی است که رهایی از این دو عامل متضاد، مستلزم ایجاد یک استراتژی دراز مدت و تجدیدنظر در روند استفاده بی رویه از منابع فسیلی در کشور شده است. در اینجا مایلم حضار محترم را با شمایی از وضعیت انرژی کشورم آشنا نمایم.

در حال حاضر کشور جمهوری اسلامی ایران با جمعیتی معادل 65 میلیون نفر دارای 932/9 میلیون بشکه معادل نفت خام عرصه انرژی اولیه است. عرضه انرژی اولیه کشور از سال 1977 تاکنون به طور متوسط 6/3 درصد افزایش یافته و کل مصرف انرژی از 180/9 میلیون بشکه معادل نفت خام در سال 1977 با متوسط رشد سالانه 5/8 درصد به 661/7 میلیون بشکه نفت خام تا سال 2001 افزایش یافته است. در همین دوره نیز میزان تولید برق از 19847 میلیون کیلو وات ساعت در سال 1977 به 130082/3 میلیون کیلو وات ساعت در سال 2001 ارتقاء یافته است. لذا متوسط رشد سالانه تولید برق در طی سالهای مذکور 8/52 درصد می باشد.

طی سالهای 1977 لغایت 2001 نیز نیروگاههای کشور جهت تولید برق مصرفی مورد نیاز، مصرف خود را از 29/6 میلیون بشکه معادل نفت خام به 225/7 میلیون بشکه نفت خام افزایش داده اند. میزان متوسط رشد مصرف نیروگاهها در این دوره 8/8 درصد می باشد که رقم بسیار بالایی است.

حال باید چاره ای اندیشید. جمهوری اسلامی ایران، باتوجه به ملاحظات ذیل، نمی تواند صرفاً به خاطر داشتن منابع عظیم نفت و گاز تنها متکی به تامین انرژی خود از میان سوخت های فسیلی باشد؛ اول: آنکه این منابع محدود بوده و متعلق به نسل های آتی کشور نیز می باشد، لذا استفاده بی رویه از آنها مجاز نیست.

دوم: آنکه استفاده از این منابع در صنایع تبدیلی نظیر پتروشیمی به مراتب ارزش افزوده بیشتری برای کشور در پی دارد.

سوم: آنکه مصرف این منابع در داخل کشور به عنوان سوخت، به شدت ارز حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی را تحت الشعاع قرار داده است. گفتنی است در صورت ادامه روند مصرف حامل های انرژی به صورت فعلی، تا چند دهه آتی ایران به عنوان یکی از وارد کنندگان نفت خام و برخی فرآورده های مرتبط با آن نیز در خواهد آمد.

چهارم: آنکه دولت یارانه های پنهان زیادی بابت مصرف سوخت در داخل کشور می پردازد که هزینه های فراوانی به دولت تحمیل نموده، بگونه ای که در سیستم قیمت گذاری و در نهایت موضوع بسیار مهم در این زمینه، مسائل زیست محیطی می باشند که بصورت مسایل منطقه ای و جهانی درآمده و کشورها تا حدودی ملزم به اجرا و اعمال قوانین زیست محیطی در جهت بقای کره زمین و محیط زیست آن می باشند، خصوصاً آنکه فعالیتهای بین المللی در این زمینه مدتهاست آغاز شده است.

مجموعه دلایل مذکور آنکه سیستم عرضه انرژی کشور به سوختهای فسیلی را غیر منطقی ساخته و استفاده کشور از تکنولوژی های جدید از جمله تکنولوژی هسته ای را در مقام مقایسه با سوختهای فسیلی، رقابتی می سازد.

به منظور تعیین سهم بهینه انواع نیروگاهها برای تامین انرژی الکتریکی مورد نیاز کشور طی 20 سال آینده نتایج استفاده از مدل برنامه ریزی WASP که معروف ترین و کاربردی ترین مدل بهینه سازی سیستم عرضه انرژی الکتریکی است نشان می دهد که تا سال 2020 در سناریوی رشد حداقل سهم نیروگاههای هسته ای 4000 مگاوات، در سناریوی رشد متوسط حدود 7000 مگاوات و در سناریوی رشد بالای کلیه شاخص های اقتصادی کشور، سهم برق هسته ای معادل 11000 مگاوات خواهد بود.

با توجه به مطالب مذکور، جمهوری اسلامی ایران سناریوی رشد متوسط مولفه های اقتصادی کشور و ساخت 6000 مگاوات برق هسته ای علاوه بر نیروگاه در دست ساخت بوشهر را به عنوان برنامه اصلی توسعه نیروگاههای هسته ای کشور تعیین نموده است.

نکته مهم در این زمینه، تصمیم و عزم ایران مبنی بر ایجاد تنوع در نیروگاههای اتمی و توجه به توانمندی داخلی از نظر طراحی و احداث نیروگاههایی است که دانش آنها در ایران بودجود آمده است.

ما مصمم هستیم که علاوه بر نیروگاههایی از نوع LWR که در حال حاضر در بوشهر در حال ساخت می باشد از انواع دیگر نیروگاههای اتمی از جمله HWR و بویژه از نوع CANDU استفاده کنیم که قابلیت تولید و ساخت آنها بصورت داخلی فراهم تر است.

استفاده از نیروگاه‌های اتمی آب سنگین این امکان را فراهم می‌سازد که از اورانیوم طبیعی که از منابع داخلی ایران استحصال خواهد گردید برای تولید سوخت هسته‌ای و استفاده آن در نیروگاه‌های مذکور استفاده شود.

بدون تردید عزم راسخ جمهوری اسلامی ایران بر توسعه تکنولوژی نیروگاه‌های HWR و راکتورهای تحقیقاتی ما را بر آن خواهد داشت که یا از دانش کشورهای صاحب این فن آوری بهره‌مند گردیم و یا خود با اتکاء به نیروی انسانی متخصص و منابع داخلی به چنین دانشی دست یابیم. نظارت دائمی آژانس موجب رفع ابهاماتی خواهد شد که امروزه از ناحیه برخی کشورهای مطرح می‌گردد.

در صورتیکه برنامه ساخت نیروگاه‌های هسته‌ای و تولید 7000 مگاوات ظرفیت برق هسته‌ای در کشور تا سال 2020 محقق گردد، با احتساب ضریب تولید 60 درصد، به میزان سالانه 190 میلیون بشکه نفت خام در مصارف نیروگاهی کشور صرفه جویی به عمل خواهد آمد که ارزش اقتصادی آن بیش از 5 میلیارد دلار در سال برآورد می‌گردد. ضمناً از لحاظ اجتماعی و زیست محیطی نیز از تولید 157 هزار تن دی‌اکسید کربن، 1150 تن ذرات معلق در هوا، 130 تن گوگرد و 50 تن اکسید نیتروژن ممانعت به عمل خواهد آمد. قدر مسلم آن است که در صورتیکه ضریب تولید بیش از مقدار منظور شده باشد، صرفه‌های اقتصادی و زیست محیطی ساخت نیروگاه هسته‌ای به مراتب بیش از مقادیر مذکور خواهد بود.

دومین نیاز اصلی در برنامه توسعه هسته‌ای ایران، خودکفایی در زمینه تولید سوخت هسته‌ای است. تصمیم به ساخت انواع نیروگاه‌های اتمی که تمام تحت نظارت آژانس انجام خواهد شد ما را ملزم می‌سازد که در زمینه تولید انواع سوخت هسته‌ای فعالیت نماییم.

روشن است که برای تولید سوخت هسته‌ای می‌بایست مراحل فرآوری سنگ معدن اورانیوم، تبدیل اورانیوم اجرا گردد. پروژه ساغند یزد نمایش عینی فعالیت ایران در زمینه استحصال اورانیوم از منابع طبیعی است. تاسیسات موجود در این کارخانه، اورانیوم را از عمق 350 متری استخراج کرده و سپس در منطقه اردکان یزد پس از اعمال فرایندهای مختلف شیمیایی و فیزیکی به کیک زرد تبدیل می‌کند. آنچه در اصفهان تحت عنوان پروژه UCF انجام می‌گردد، تبدیل کیک زرد به هگزافلورید، اورانیوم، اورانیوم فلزی و اکسید اورانیوم است. که این دو ترکیبات اصلی سوخت هسته‌ای نیروگاه‌ها و راکتورهای اتمی می‌باشند.

UF6 خوارک اصلی کارخانه غنی‌سازی در نطنز می‌باشد. لذا آنچه در نطنز در حال انجام است تکمیل واحد غنی‌سازی اورانیوم برای تولید سوخت هسته‌ای نیروگاه‌هایی است که از اورانیوم با غنای کم حدوداً تا 5 درصد U-235 استفاده می‌کنند. تمامی پروژه‌های مذکور با اطلاع آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و با نظارت آن انجام می‌گردد. برای تولید غلاف سوخت، کارخانه ZPP در اصفهان در حال ساخت بوده و از آنجاییکه مصمم به ساخت انواع نیروگاه‌های اتمی خصوصاً از نوع آب سنگین HWR می‌باشیم، لذا تاسیساتی در اراک برای تولید آب سنگین مورد لزوم برای استفاده در این نیروگاه‌ها در حال احداث می‌باشد.

در ماه ژوئن سال 2002 نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران نزد آژانس فعال بودن کشور در زمینه‌های مختلف چرخه سوخت را به اطلاع مسوولین ذیربط در آژانس رساند. کارخانه غنی‌سازی نطنز نیز رسماً در سپتامبر 2002 به اطلاع آژانس رسید و اخیراً نیز به همراه پروژه UCF مورد بازدید آقای دکتر البرادعی و هیات همراه وی قرار گرفت.

کارشناسان اتمی می‌دانند که حجم سوخت هسته‌ای مورد نیاز برای نیروگاه‌هایی با ظرفیت کل 7000 مگاوات بسیار زیاد بوده و ما ملزم به برنامه ریزی بلند مدت برای تامین آن تا 2020 میلادی از منابع داخلی می‌باشیم.

برخی محافل سیاسی و رسانه‌ای برنامه هسته‌ای ایران را جاه طلبانه و غیر اقتصادی خوانده‌اند. منتقدین باید به طور مستدل روشن سازند چه چیزی جاه طلبانه است؟ آیا می‌توان کشوری را که می‌خواهد تحت نظارت آژانس 7000 مگاوات برق هسته‌ای تولید کرده و خود به تامین سوخت آن مبادرت نماید جاه طلب نامید. اگر این چنین است دهها کشور جهان جاه طلب می‌باشند. و اگر گفته شود فعالیت‌های مذکور غیر اقتصادی است پس باید گفت کشورهای مثل آمریکا، روسیه، فرانسه، انگلستان، آلمان، چین، ژاپن، هند، کانادا، پاکستان، آرژانتین که عملاً تمامی مراحل چرخه سوخت هسته‌ای را در مقیاس صنعتی و یا نیمه صنعتی در اختیار دارند کاری غیر اقتصادی انجام داده‌اند.

با اینکه گفته می‌شود برنامه غنی‌سازی اورانیوم ایران در جهت تسلیحات هسته‌ای است. باید گفت اولاً هم اکنون بیش از 12 کشور جهان کار غنی‌سازی اورانیوم در مقیاس صنعتی و یا نیمه صنعتی را انجام می‌دهند. آیا می‌توان گفت تمامی این کشورهای در راستای ساخت سلاح هسته‌ای

ای عمل می کنند؟ آیا پیشرفت در علم شیمی و یا علم میکروبیشناسی و ژنتیک به معنی ساخت سلاحهای شیمیایی و یا میکروبی است؟

بعضای اعلام می کنند که با توجه به اینکه روسیه متعهد به تامین سوخت هسته ای سرمایه گذاری می کند. در جواب باید گفت: اولاً روسیه تنها متعهد به تامین سوخت هسته ای نیروگاه اتمی بوشهر بوده و هیچ تعهدی نسبت به ارسال سوخت هسته ای و سایر نیروگاههایی که ایران مصمم به ساخت آنهاست ندارد. ثالثاً روسیه حتی در زمینه سوخت هسته ای نیروگاه اتمی بوشهر نیز متعهد به ارسال سوخت برای مدتی محدود و مشخصی است و بدین لحاظ ما حتی در مورد نیروگاه اتمی بوشهر نیز پس از اتمام قرارداد با روسها ملزم به تامین سوخت هسته ای از منابع دیگر می باشیم.

شائبه پنهانی بودن پروژه های نطنز و اراک، به دلایل زیر، سخنی کاملاً بیهوده و غیر منطقی است. اولاً تاسیسات اراک که در زمینه تولید آب سنگین است موضوع پادمان و مسوولیتهای نظارتی آژانس نیز باشد، لذا وظیفه قانونی برای اعلام آن نداریم، ثانیاً با وجود تاسیسات عظیم و تعدد برجهای بلند تقطیر در طرح اراک و همچنین وجود ماهواره ها، رفت و آمدها و ارتباطات جهانی، سخن از مخفی بودن فعالیتها چندان نمی تواند مبنای منطقی و مستدل داشته باشد. ثالثاً براساس معاهده NPT و موافقتنامه های پادمانمان با آژانس، ما موظف بودیم 180 روز قبل از بردن UF6 به داخل سایت نطنز، آژانس را مطلع نماییم ما قبل از آن هیچ وظیفه قانونی برای اعلام آن نداشتیم، ولی با اینحال در سپتامبر 2002 و قبل از هیاهوهای تبلیغاتی محافل و رسانه های غربی، رسماً آژانس را از وجود چنین تاسیساتی مطلع کردیم. با وجود اینکه از نظر قانونی الزامی نبود ولی از مدیرکل آژانس و تیم بازرسی آن دعوت به عمل آوردیم تا از کارخانه نطنز بازدید نمایند. لذا پنهان کاری در کار نبوده و بنا نیست هیچ گونه فعالیتی که موضوع معاهده NPT باشد از دید بین المللی مخفی گردد.

در اینجا لازم می دانم اشاره ای هر چند کوتاه به همکاری فی ما بین ایران و آژانس و سیاست ایران در زمینه معاهدات و پادمانهای هسته ای بنمایم.

فلسفه وجودی، اهداف و مسوولیتهای آژانس بین المللی انرژی اتمی که همانا توسعه کاربردهای صلح آمیز انرژی اتمی در جهان و جلوگیری از کاربردهای غیر صلح آمیز آن می باشد، از همان ابتدا مورد پذیرش ایران قرار گرفت و این کشور به عنوان یکی از اولین اعضا با تصویب اساسنامه آژانس در سال 1958 به عضویت آن در آمد. مناسبات و همکاریهای بین کشور ما و آژانس از ابتدای آغاز فعالیت آن تا به امروز از سطح خوبی برخوردار بوده است و امیدواریم که این روابط بین طرفین بیش از پیش توسعه یابد.

در خصوص پادمانها نیز کشور ما از جمله کشورهایی بوده است که تعهدات بین المللی مربوطه را در این خصوص پذیرفته است. ایران در سال 1973، موافقتنامه جامعه پادمان را با آژانس به موجب ماده 3 NPT امضا کرد و مطابق آن فعالیتها و تاسیسات هسته ای خود را تحت نظارت و بازرسی آژانس قرار داد. همین طور در سال 1974 آئین نامه اجرایی (Subsidiary Arrangement) موافقتنامه مذکور را با آژانس امضاء نمود. این اقدامات نشان دهنده شفافیت کشور ما در زمینه فعالیتهای هسته ای است. کشور ما با اینکه تقریباً تمامی اسناد بین المللی الزام آور در زمینه عدم اشاعه سلاحهای هسته ای و خلع سلاح را امضا و تصویب نموده، لیکن و متأسفانه از حق مسلم خود که در ماده 4 NPT پیش بینی شده یعنی حق استفاده صلح جویانه از انرژی اتمی، محروم گردیده یا نتوانسته کاملاً برخوردار گردد.

بعضی گفته می شود که ایران از شفافیت کافی در زمینه فعالیتهای هسته ای برخوردار نیست. در پاسخ باید گفت که شفافیت هسته ای مولفه ها و معیارهایی دارد که در معاهدات بین المللی و تصمیمات آژانس بین المللی انرژی اتمی مشخص شده است. از نظر این معاهدات و تصمیمات کشوری که به تعهدات بین المللی خود در زمینه هسته ای عمل کرده، پایبندی خود را به شفافیت هسته ای اعلام نموده است. و لزوماً اطلاعات مربوط به هر یک از تاسیسات هسته ای را در زمان مقرر و قانونی خود باید اعلام نماید.

در اینجا توجه شما را به گزارش مهمی که توسط دبیرخانه آژانس پس از بازدید که در فوریه سال 1992 توسط هیات عالیرتبه از مسوولین آژانس به سرپرستی آقای جان جینی کنز معاون مدیرکل و رییس دپارتمان پادمان از جمهوری اسلامی ایران صورت گرفت، جلب می نمایم:

"جمع بندی تیم از تاسیسات موجود در شش محلی که از آنها بازدید به عمل آورد گویای استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای در آنها می باشد. مسوولین ایرانی همچنین آمادگی خود را در تمدید زمان بازدیدها به میزانی که تیم بازدید کننده آژانس لازم بداند و همچنین انجام ترتیبات لازم برای بازدید از هر مکانی که آژانس علاقمند به دیدار از آنها برای روشن شدن ماهیت صلح آمیز بودن فعالیتهای هسته ای ایران ضروری باشد، بعمل آوردند."

سیاست ایران در زمینه پروتکل الحاقی نیز روشن و منطقی است. لازمه اجرای پروتکل الحاقی، همانطور که در مقررات آن پیش بینی شده، تصویب آن از سوی مراجع قانونی (مجالس کشورها) است. کشور ما با قبول این پروتکل مشکلی ندارد و به دیده مثبت به آن می نگرد ولی قصد هم ندارد که مفاد آن را بدون هیچ قید و شرطی تصویب کرده و به اجرا در آورد. حقوق بین الملل معاهدات هم هیچ کشوری را مجبور به قبول یک معاهده یا سند بین المللی نمی کند. اما ملت ما مراجع قانونی ما همواره این سوال را مطرح می کنند که چرا با وجود اینکه ایران معاهدات و پادمانهای هسته ای گوناگون را امضا کرده، هرگونه همکاری را با آژانس انجام داده و گزارشات رسمی بازرسان آژانس نیز بر صلح آمیز بودن فعالیتهای هسته ای کشور من صحنه گذاشته اند، باید همچنان مورد خطاب و محدودیتهای مختلف بین المللی قرار گیرد. اما کشورهای ای که علیرغم مسلح بودن به سلاحهای کشتار جمعی و تن ندادن به معاهداتی مثل NPT از آزادی عمل برخوردار گشته و مورد بازخواست نیز قرار نگرفته اند.

بهرتر است سخن را کوتاه و به چند نکته اشاره نمایم:

1- همانطور که در چهل و ششمین اجلاس آژانس در سپتامبر 2002 اعلام کردم، ایران در برنامه ریزی طولانی مدت خود سهم 7000 مگاوات برق هسته ای را در طول دو دهه گنجانیده است. طبیعتا لازمه چنین پروژه بزرگی وجود برنامه ریزی در زمینه های پیشرفته تکنولوژی هسته ای مثل چرخه سوخت هسته ای، ایمنی و پسمانداری است در اجرای این تصمیمات ابتدا دستانمان را سوی غرب داراز کردیم و از آنها برای انجام کار مشترک در زمینه های مذکور یاری طلبیدیم. ما راه گفتگو را باز کردیم و استدلالهای وسیعی در این رابطه که چرا انرژی هسته ای لازم داریم اعلام نمودیم. اما مناسفانه با بی اعتنائی آنها روبرو شدیم. در اینجا شاید جالب باشد که گفته شود که کشور من براساس محدودیت های غیر ضروری اعمال شده تا کنون نتوانسته حدود 100 تن اورانیوم غنی شده و 390 تن اورانیوم تهی شده متعلق به خود و انبار شده در شهر لینگن آلمان را جهت استفاده در نیروگاه بوشهر دریافت نماید. آنها اجازه ندادند که این مواد به کشور دیگری خارج از حریم اتحادیه اروپا، مشخصا روسیه انتقال داده شود. و وقتی از همکاری غرب نسبت به ایران مایوس گشتیم طبیعتا به سوی خودکفایی رفتیم. در این راستا لازم بود فعالیتهایمان را در همه زمینه ها و بطور موازی گسترش دهیم. لذا همزمان هم روی آب سنگین برای استفاده در نیروگاههای HWR و هم روی غنی سازی برای تولید سوخت نیروگاههای LWR کار کردیم و نمی دانستیم در کدام شاخه موفق خواهیم بود. خداوند را شاکریم که هر دو موفق بودیم هم در تولید آب سنگین و هم در غنی سازی و مصمم به ساخت نیروگاههای اتمی خود از انواع HWR و LWR می باشیم.

2- مخالفت برخی کشورها نسبت به توسعه صلح آمیز هسته ای در ایران به بهانه های واهی آنها پس از انقلاب اسلامی بسیار قابل تامل و سوال برانگیز است. در صورتیکه همین کشورها نسبت به رشد سریع و بعضا بی رویه توسعه هسته ای ایران قبل از انقلاب اسلامی نه تنها تن به سکوت داده اند بلکه اساسا و عمدتا خود آنها در این توسعه نقش داشته اند. بر مبنای این پیشنهادات و علاقمندی غربیها کشورم وادار به میلیاردها دلار سرمایه گذاری در ساخت تاسیسات هسته ای از جمله مرکز تکنولوژی اصفهان جهت ایجاد کارخانجات چرخه سوخت هسته ای توسط فرانسوی ها و انگلیسی ها و همچنین نیروگاه اتمی بوشهر و غیره گردید. آیا می توانیم اکنون تمام این سرمایه گذاریها را نادیده بگیریم و آنها را رها نماییم. پیشنهاد انستیتو تحقیقاتی استانفورد در قبل از انقلاب اسلامی در زمینه تولید بیست هزار مگاوات برق هسته ای در طی یک دوره بیست ساله، انحصار قراردادهای هسته ای برای ساخت راکتورها و نیروگاههای اتمی و تولید سوخت هسته ای در اختیار کمپانیهای غربی، تماما نشانگر نفوذ غرب بر فعالیتهای هسته ای ایران در قبل از انقلاب اسلامی بوده است. سوال اساسی من این است که ما به کدام پیشنهاد و به کدام سیاست غرب باید گوش فرا دهیم؟ به پیشنهادی که توسط محققین آمریکایی که بالای 20 هزار مگاوات برق هسته ای برای ایران تجویز نموده و خود آنها نیز به اجرای آن دست زده اند و یا به پیشنهاد سیاسی و مداخله جوانه ای که توسط سیاسیون گفته می شود که ایران از آنجایی که از نظر منابع نفت و گاز غنی است نیاز به نیروگاه هسته ای ندارد. من سوال می کنم آیا همان پیشنهاد به بعضی کشورهای دیگر که از نظر سوختهای فسیلی غنی هستند مثل آمریکا، روسیه، انگلیس، مکزیک و کانادا و غیره داده می شود؟

3- ایران امضاء کننده NPT و کنفوانسیونهای مهم دیگر بین المللی مانند CTBT، BWC، CWC و غیره است و همواره عضوی وفادار و متعهد بوده و بر اجرای توافقات خود پافشاری نموده و بطور افتخاری همکاریهای صادفانه با سازمانهای بین المللی ذی ربط مانند IAEA را داشته است. برخلاف برخی کشورها که قلدربانان خود را از دیگران جدا می دانند، کشور من بعنوان عضو تعداد زیادی از پروتکل ها و معاهده های بین المللی هرگز مانعی بر سر اجرای آنها به عمل نیاورده است. این ما نبودیم که هیروشیما و ناگازاکی را بمباران اتمی نمودیم یا در جنگ بالکان، خلیج فارس و جنگ اخیر از اورانیوم تهی شده استفاده کردیم. این ما نبودیم که عراق را مجهز به سلاحهای شیمیایی کردیم که حتی

علیه مردم خود در حلیچه استفاده کند و سکوت محافل غربی را علیرغم شعارهای فریبکارانه کنونی به‌مراه داشته باشد.

4- گفته می‌شود که ایران به دلیل وجود همسایگانی که مسلح به سلاح‌های هسته‌ای هستند، چاره‌ای جز مجهز شدن به سلاح‌های هسته‌ای برای ایمن نمودن خود ندارد. در جواب می‌گوییم، امنیت ایران با تولید سلاح‌های هسته‌ای تامین نخواهد گردید. آیا سلاح‌های هسته‌ای شوروی سابق توانست از فروپاشی آن جلوگیری نماید. آیا عراق توانست امنیت خودش را با تسلیحات شیمیایی و بیولوژیکی تامین کند؟ آیا حادثه یازده سپتامبر ناشی از یک حمله هسته‌ای بود و آیا کشور آمریکا توانست با توسل به تسلیحات هسته‌ای خود از آن جلوگیری نماید؟ ما بر پایه مواضع صریح رییس‌جمهور کشورمان معتقدیم سلاح ما ایمان ما، منطق ما، و شایستگی ملت رشید ایران است و کسی که به این سلاح معنوی مجهز است نیازمند سلاح‌های مخرب نیست.

5- همانطور که بیان گردید شعار صلح آمیز، شفاف و مستقل محور اساسی سیاست هسته‌ای ایران است. لذا روند مستقل شدن در اخذ دانش هسته‌ای از محورهای سیاست هسته‌ای ایران به حساب می‌آید. ملت ما مصمم است تا به دانش‌ها و فنون پیشرفته از جمله علوم و تکنولوژی هسته‌ای مجهز گردد و نظارت IAEA را بر فعالیت‌هایی که موضوع NPT و پادمان‌های هسته‌ای است می‌پذیرد، سال‌هاست که ملت ما زیر بار باید و نیایدی که خارج از قوانین معتبر بین‌المللی است و تنها براساس سلیقه و خواست برخی کشورهای استعمارگر انشاء شده است نرفته است. براساس اصول و قوانین بین‌المللی هیچ کشوری در دنیا حق ندارد سلیقه و خواست خود را به اجبار و زور و یا هرگونه ابزاری دیگر به کشورهای مستقل تحمیل کند. یک کشور حق ندارد خود را متولی صلح کند، بلکه همه کشورها باید منادی صلح باشند و در عین حال به آن پایبند بمانند.

6- بدون شک ممانعت از استفاده غیر صلح آمیز از تکنولوژی هسته‌ای و در عین حال توسعه و انتقال صلح آمیز آن به کشورهای در حال توسعه، وظایف اصلی و اهداف اساسی آژانس می‌باشند و بر این اساس جمهوری اسلامی ایران، همواره بر اجرای کامل NPT در مورد همه اعضای آژانس تاکید داشته و انتقاد خود را همواره نسبت به اعضای که به این معاهده مهم نپیوسته‌اند اعلام نموده است. اما اعمال سیاست‌های دوگانه و تبعیض آمیز از ناحیه برخی کشورهای، عملاً معاهدات NPT و CTBT را به چالش کشیده و کم‌اثر نموده است. بی‌تردید معاهداتی مانند NPT گام موثری در کنترل گسترش تسلیحات هسته‌ای بوده‌اند، اما تبعیضات لحاظ شده و دوگانگی‌های اعمال شده، چشم‌انداز خلع سلاح کامل هسته‌ای را بسیار تاریک و مبهم نموده است.

کلام آخر اینکه فرصت را مغتنم شمرده و همچنانکه بارها اعلام کرده ایم، از تمامی کشورهای که می‌توانند ما را در جهت ساخت نیروگاه‌های اتمی، سوخت هسته‌ای و تجهیزات و ابزار آلات جانبی آنها یاری نمایند، دعوت به عمل می‌آورم. کشور من کشور مستقلی است. منادی گفتگوی تمدنها و صلح جهانی است. می‌خواهیم در تمامی علوم خصوصاً علوم و فنون هسته‌ای متکی به خود باشیم و در عین حال از پیشرفت‌های کشورهای دیگر غافل نبوده و نخواهیم بود. ما از هر نوع همکاری در تمامی زمینه‌های علوم و تکنولوژی هسته‌ای خصوصاً ساخت نیروگاه اتمی و تولید سوخت هسته‌ای استقبال می‌کنیم.